

ВАРШАВА. — Польська преса далі пише про воєнну підготовку, яку видно в Данцігу. І зазначає на підставі тих підготовок, що Данціг буде спосібний до поважної оборони при кінці серпня, себто тоді, коли надійдуться, що Гітлер приступить до „ліквідації данцігського конфлікту". Та сама преса розписується далі широко над переслідуваннями, які зазнають поляки в Данцігу. Пише, що в Данцігу покарали двох урядовців-поляків кількомісячним арештом за те, що читали польські газети, яким заборонено доступ до Данцігу. Одного залізничника-поляка покарали арештом за образи молодих німецьких нацистів.

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

ЧИТАННЯ КНИЖОК ЛІТОМ.

Американські газети нарікають у передовицях, що люди вважають літо порою, яка не надається на читання книжок. Пишуть навіть довідки статті, щоб переконати своїх читачів, що й літом можна легко прочитати корисну або цікаву книжку.

Диваки! Не задоволені, що американці знають у році одну пору, в котрій не люблять читати книжок. Що сказали б вони, якби в американців були такі чотири пори року?

ЗГОРІЛА БІБЛІОТЕКА.

Як під час світової війни згоріла університетська бібліотека в бельгійському місті Лювен, американські багаті постраждали за її відбудову, а притому вперлися, щоб на фронті відбудованої бібліотеки написати, що бібліотека була спалена німцями. З напису всі догадувалися, що палити бібліотеку варварське діло.

В українському селі Либуні, повіт Турка, львівського воєводства, згоріла бібліотека. Не згоріла випадково; була підпалена жовнірами. Жовнірами польської Оборони Народової.

Чи знайдуться люди, що відбудують цю бібліотеку й поставлять на ній напис, котрим варварам треба записати в заслугу її спалення?

ЧИ Є НАДІЯ?

«Ще ніколи в Чехії не читали стільки книжок, як читають нині», пише Мільос Сафранек у «Нью Йорк Таймс».

«Публічні бібліотеки в Празі й по провінціальних містах ще ніколи не випускали стільки книжок з класичної й нової чеської літератури, а наклади мусять постійно випускати нові видання давніх авторів».

Чи дочитаються вони, що їх погнали про нарід Карпатської України не зовсім відповідали правді?

МІЛІОНИ ЧИТАЧІВ.

Егара Райса Боровса, автора романтичних повістей про дивні пригоди Тарзана, що був вихований у пралісах малпам, вважають найбільше почитаним автором у світі. Як каже Ава Джанстон у відомім тижневику «Сатердей Івнінг Пост», досі продано в світі 25 мільйонів примірників його повістей. Звісно, не всі ці мільйони читали Боровса по англійськи; читали його й іншими мовами, бо Тарзана переведено 56 різними мовами.

Самозрозуміло, що не кожний любить читати про такі пригоди, про які пише Боровс у своїх повістях про Тарзана, бо в справах читання книжок, як з їдженням страви: нема силкування на милування. І не те гарне, що гарне, а те, що кому подобається.

Однак й тим, що їм такі повісті не подобаються, треба пам'ятати, що саме такі повісті багатьох людей учать читати, себто любити читати. Тому й ті, що їх читають про Тарзана, добре зробили, якби час від часу поспробували читати й інші оповідання: не можна зарікатися, що лиш одного роду повісті добрі. Може трапитися, що інші теж добрі. Як можна знати, не спробувавши?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІКСОН СІТІ, ПА. Північний мітинг Бр. св. Василія Вел., від. 405, відбудеться в неділю, 30. липня 1939. Р. в годині 12:30 пополудні. Пропітья прибути численно. — Урад.

ОЛІФАНТ, ПА. Спеціальні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, в дуже важкій справі відбудуться в неділю, 30. липня, зарп. по Са. Божій, де значиний. Під карою після братського статусу всі місцеві і позаміські члени мають бути присутніми на цих зборах. Між іншими важкими справами буде і справоздання уряду і контроліора за минулих 6 місяців їхнього доповідства. — Гр. С. Свеніч, пред.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, секр.

ЗВІТ

М. МУРАШКА, КАСІЄРА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ВИСТАВОВОГО ТОВАРИСТВА, ЗЛОЖЕННЯ НА ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ 20. ЛІПНЯ 1939. Р.

Усіх жертв на українську участь у Світовій Виставі в Нью Йорку, що відбулася в дні 18-го червня 1939 року, зібрано \$5,543.68

Всі ці жертви проголошено в «Свободі» в числах: 100, 106, 107, 123, 128, 134, 146, 150, 153, 164, 176, 195, 201, 215, 252 і 282 з 1938 року, та в числах: 67, 73, 105 і 147 у 1939 році.

Жертви зложили:

Український Народний Союз	\$ 600.00
110 відділів Українського Народ. Союзу і їх члени	2,551.57
Провідіння, Філадельфія	50.00
16 відділів Провідіння	264.25
2 відділи Українського Робітничого Союзу	35.00
Централа Союзу Українок Америки	50.00
8 відділів Союзу Українок	128.00
10 Українських Католицьких Парохій	194.70
4 Українські Православні Парохії	67.80
4 відділи Українського Золотого Хреста	75.75
Дохід з балю молоді в Нью Йорку	198.00
Українська Стейтвора Організація стейту Конн.	60.00
Самостійні Братства, Товариства, Сестрицтва, Громадянські Клуби, поодинокі громадяни, бизнесмени, члени У. Н. Союзу і дрібні звороти	1,268.61
Разом	\$5,543.68

Окремо, вже на зборах, п. Т. Касків звернув з переданих йому грошей для хору — 20.10

а тимсамим загальний прихід виноситиме — \$5,563.78

РОЗХОДИ:

Хорам на видатки подорожжя хористів на проби	\$1,137.69
Професор Олександр Кошиць	800.00
Андрій Кість, за науку танців	499.14
За вступні тикети на Світову Виставу для хористів, танцюристів і оркестри	330.60
Адвокат М. Пізнак, правні кошти	285.00
Михайло Голінський, соліст	248.00
Свобода за друку й оголошення	199.20
Петро Черкавський за оркестру для танців на У. Дні	196.00
Горич Бук Ко., за клішу на окладинку журналу	185.00
С. Марусевич, за розписання нот для хорів	165.00
Михайло Лаврик за науку танців	165.00
Горич Бук Ко., за друкування 5,000 відбиток на окладинку журналу	120.00
Будова підвишень для хору	83.00
За сали на збори	78.50
Видатки секретаря д-ра С. Демидчука	74.05
Інкорпорація Виставового Комітету	58.30
Нью Йорк Таймс за оголошення	53.20
Горич Бук Ко., за вироблення 53 книжок-взірців журналу, які мали бути вжиті для збирання оголошень	53.00

Український Клуб Танцюристів Рибки	50.00
Український Клуб Танцюристів Петрика	50.00
Український Клуб Танцюристів Германа	50.00
Христина Гресько, скрипка	50.00
Завдаток на сали на два балі молоді в Нью Йорку	50.00
Радіові оголошення на стації П. Задорського	45.00
Петро Черкавський, оркестра на пробах танців	44.00
Горич Бук Ко., завдаток на журнал, який опісля звернено Корпорації і та сума є вписана в приходах Ф. Бражних за костюми	42.00
Петро Черкавський за розписання нот для оркестри Віра Стеткевич, піяністка	40.00
Радіові оголошення на стації Т. Свістун	30.00
Е. Белінський, трокмен за доставку річей на Виставу	25.00
Два дозволи на балі молоді	25.00
Чинш за поштову скринку	20.00
«Америка» за оголошення	19.56
Радіові оголошення на стації Сурми	28.80
Поштові значки	15.78

Нагороди за рисунки на окладинку журналу:	
С. Слободін	15.00
Іван Кучмак	10.00
Соня Данилович	5.00
Іван Заблоцький за виступ з його танцюристами	15.00
М. Гамалік за 1,000. відзнак на балі молоді	14.79
Запротестований чек	10.00
Зворот Укр. Базару за оголошення в журналі	10.00
Степан Корляк, недобір до другого балю молоді	10.13
Зворот коштів контрольною комісією	20.00
«Народне Слово» за оголошення	6.00
«Націоналіст» за оголошення	6.00
Видатки секретаря С. Шумейка	5.45
Завдаток на оркестру на балі молоді	5.00
Іван Козбин, дрібні видатки при балі молоді	5.00
М. Галінович, зворот за костюми елизаветських танцюристів	5.00
Б. Сітніков за фотографії до оголош. в часописах	3.50
Голдсмит Бродерс за печатки	60

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Загальні приходи	\$5,563.78
Загальні розходи	5,500.29
Готівка в банку	63.49
Разом	\$5,563.78

8-МИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В ЛЕЙКВУД ПАРК

ВІДБУДЕТЬСЯ В НЕДІЛЮ, 30. ЛІПНЯ (JULY 30, 1939) З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

В 11 год. рано Собора Служба Божя при участі Преосвященного Епископа К. Богачевського і в асисті духовенства. Під час Служби Божої будуть співати хори з околиці.

В год. 2:30 пополудні великий концерт українських хорів, промови, деклямації, танці.

В год. 7:30 вечором бал у великій парковій сали при оркестрі Джоклі Джек Робел.

Увесь чистий прибуток призначений на допомогу Українському Каледжові і іншим культурним установам у Стемфорді, Конн.

Лейквуд Парк є найгарнішим місцем з усіх парків, де відбуваються Українські Дні. Старий ліс, великий став з човнами і місцем до плавання, величезна сали для танців і повно всяких атракцій для розривок старих й молодих. Ніде не збираються українці в такіх кількостях народу, що тут. Знайомі і приятелі чекають на той день, щоб стрінутися й відпочити своєю дружбаю.

Українці й Приятелі! Прибувайте громадою на це народне свято, щоб, як завжди, забавитися так гарно, як воно може бути тільки на Українських Дні в Лейквуд Парку! — До щасливого побачення! Комітет.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

День Української Жінки.

Ще в січні цього року філія Союзу Українок Америки метрополі Дітройту, до якої належить шість місцевих відділів СУА, перевела на річних зборах ухвалу влаштувати «День Української Жінки».

Цей величавий здиґ українського жіноцтва має бути заманіфестуванням свідомості, патріотизму і солідарності усього українського жіноцтва нашої оклиці.

Здійснення цього жіночого свята стало можливим тільки тому, що місцеві відділи СУА ведуть і підтримують між собою солідну співпрацю, обідавши себе у філію, яка на ряді років ввела у громадське життя багато корисної праці.

Місцева філія СУА все була льоляною централі СУА в Нью Йорку і саме через підтримку льоляності членок до свого проводу і через ширення прихильності любові і солідарності між рядами і відділами своїх членок зуміла зацікавити організацією широку кола українського жіноцтва Дітройту, Гемтремку і Дірборну та приєднати у свої ряди вище триста члениць.

Праця місцевих відділів СУА, чи то освітня, звязкова з американськими жіночими організаціями, чи допомогова акція визвольної боротьби і народним інституціям в ріднім краю і в Америці, все була ведена з великим вкладом енергії і посвяті, і через те вся громада очече, і прихильно підтримувала і підтримує президи і підприємства місцевої філії СУА.

Навіть хвилева втрата незалежності нашої невеличкої держави Карпатської України, для якої філія СУА веде енергійну збіркову акцію грішми і одніням, не захитала рядів і не зневірила духа наших члениць.

Знаючи, що перед українським народом далі лежить важка боротьба за державне визволення, яка не сміє не то перестати, але й ослабнути ні на одну мить, зорганізоване жіноцтво веде організаційну працю із здвоєними зусиллями.

Виявом організаційної зрілості української жінки, а рівночасно підрахунком наших сил буде саме «День Української Жінки», який відбудеться 20. серпня 6. р. у Бродвей Парку. На цей «День» підготовляється особливий програма, яка буде проголошена в українській пресі. До реферату запрошено головну організаторку СУА, п. Олену Шогрин з Філадельфії. Рівночасно запрошуємо до участі відділи СУА з ближчих і дальших місцевостей і жіноцтво інших жіночих організацій і все наше жіноцтво, яке стоїть по рядами наших організацій, бо День Української Жінки не є виключно святом члениць СУА, але всього українського жіноцтва Дітройту й околиці. Проте ми запрошуємо все наше жіноцтво, а водночас усе громадянство, включаючи українську молодь, прибути численно на «День Української Жінки».

Зазначуємо, що вразі непогоди День Української Жінки відбудеться у великій сали Українського Народного Дому при вул. Мартін на західній стороні міста.

Філія СУА в Дітройті, Міш.

ОЗЕРО З КИПАТКОМ.

На дні озера Тімор на острові Джава з дуже великою силою вибух вулкан. Сила вогню вулкану була така велика, що вода в озері закипіла. В киплять згинули мільйони риб, та всякої водної тварини.

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ НАД ЗБРУЧЕМ

Від часу установлення советської границі над Збручем большевики влаштовують річично в день 1-го травня у місцевостях, положених над Збручем, великі мітинги, що в останніх роках перетворились у великі маніфестації. — Спеціально великі маніфестації влаштовують вони у Гусятині, де сприяє тому надзвичайно близьке положення мітингового майдану над граничною рікою. Уже перед двома роками така маніфестація була дбайливо підготовлена, влаштовано великий похід з прапорами і транспарентами, до якого то походу учасників зведено вантажними автоматами з цілої околиці. — Авт начислено понад 30 штук.

Цьогорічна маніфестація числом учасників перевищала всі попередні, бо вантажних автоматами привезено учасників, начислено понад сотню. Як заважено, підготовка до цього річного свята 1-го травня почалася вже в осени минулого року. Треба було чимсь західним сусідам заїмпувати! В цій цілі на місці давнього мостового причілку над самою рікою розпочали будувати якоїсь великої будівлі, якої вигляду і призначення ніхто з нашої сторони не міг відгадати, бо місце будови було зпочатку оббите великою заслоною з дощок. Аж пізніше ту заслону зняли і тоді виявилось, що будувється з великим накладом праці і матеріалу будівля вигляду давнього грецького «пантеону» на 12-тих колонах, все з цемента. На причілку будівлі на горі примістили великий напис по московськи «Пролетарии всех стран соединяйтесь!», а над ним напис «С. С. С. Р.» Повищі написи від 1. травня яскраво освітлені кількадесятьма електричними лампками.

В день 1-го травня мешканці Гусятини мали нагоду приглядатися до чергової маніфестації яка числом учасників перевищала всі попередні. Похід, що в годині 1-шій пополудні рушив зо збірного місця коло подальше від Збруча положеної школи, попереджувало кілька вантажних авт з молоддю, яка тримала в руках великі прапори й транспарети. Дальше рушив властивий похід, зложений в більшості з жінок. — Похід поділений був на відділи, з яких кожний мав свій червоний прапор. Крім того на переді кожного відділу несли на двох дрючках великі портрети Сталіна і Леніна. Портретів начислено кількадесят. Були різної величини. Коли всі авт і похід зішли на мітинговий майдан, апікантів куди більші.

Польська преса повідомляє, що в усіх Окружних Адвокатських Палатах Польщі скресли в останньому часі 257 адвокатських апікантів, яких «кваліфікації не відповідають постановам нового закону про устрій адвокатури». «Чистка» обняла передовсім адвокатських апікантів українців і жидів. До того не слід забувати, що при недавніх іспитах адвокатських апікантів «упала» майже половина українських і жидівських адвокатських апікантів. Тому розміри цієї «чистки» адвокатських апікантів куди більші.

МАСОВИЙ ШЛЮБ.

Сто п'ять пар канадійських французів подружилися в спільній церемонії в «Бейсболовім» стадіоні в Монреалі. У церемонії взяли участь архієпископ і 6 епископів.

ЯК ПРИЙШЛО ДО ВИРІШАЛЬНОГО ПОВСТАННЯ ПРОТИ ПОЛЬЩІ ЗА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Відомий український історичний повістяр АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ малює цю цікаву добу В СВОЇЙ ПОВІСТІ ПІД ЗАГОЛОВКОМ

ПЕРЕД ЗРИВОМ

Повість починається відданням 14-літнього Богдана Хмельницького, сина Михайла Хмельницького, сотника чигиринського полку реєстрових козаків, до єзуїтського ліцею у Львові, та доведена до моменту, коли нелюдський сусід-лях розбив сімю й родинне життя Богдана Хмельницького й коли Хмельницький рішається шукати пімсти за свої особисті кривди, направляючи кривди ворогів супроти всього українського народу. Читач пізнає всі визначні дієві особи, що грали чільну роллю у великих переворотках тих часів, що остаточно змінили зовсім історію східної Європи.

З портретом автора й передмовою. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовляйте: «СВОБОДА» 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЯК ПОДІЛАВ ГОЛОД НА УКРАЇНУ.

Перепроваджений минулої зими перепис населення у СР-СР, якого вислід недавно оповіщено, показує, що там населення від 1926 до 1939 року збільшилося на 23 і пів мільйона осіб, тобто коло 16 процентів. Тепер має СРСП 170 мільйонів 467 тисяч і 186 осіб. Часопис «Правда» вказує, що за той самий час населення Злучених Держав збільшилося на 11 процентів, Італії на 8, Німеччини на 7, Британії на 5, а Франції тільки на 2 і сім десятих проценту. Населення самої Москви збільшилося за той час з двох на понад 4 мільйони. Взагалі населення по всіх містах СРСП надзвичайно збільшилося через наплив сільського населення. По деяких республіках населення СРСП збільшилося від 26 до 46 процентів. Найменший приріст був у Казакстані, Білорусі та Україні. Булорусь мала тільки 12 процентів приросту населення, а Україна тільки 7, очевидно тому, що вона була навіщена голодом 1932—1933 рр. і большевицькими чистками в роках 1937 і 1938.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС «СВОБОДА».

БОРОТЬБА ЗА МІСЦЕ НА ЗЕМЛІ

На нашій землі живе багато родів усяких живих, що належать до звіринного й рослинного світу. Вони хочуть жити, розвиватися й заповнити собі місце на землі.

Дуже докладно досліджував життя звірат Карло Дарвін, переконався, що їх родина значно більше, ніж може втриматися при житті. Якби якийсь рід спеціально охороняв перед знищенням, то в короткому часі його потомки заповнили б цілу земну кулю. Але сама природа регулює кількість живих так, що ніякий рід ані не може розвиватися зовсім вільно без меж, ані не може зникнути безслідно, у боротьбі з сильнішим.

Хто з нас не знає малої рослини, кульбаби? Її насіння скупчене в пушисту головку розсівається на всі сторони за найслабшим подувом вітру. Одна головка кульбаби має 50 до 70 насін. Кульбаба цвіте кілька разів на рік. Уявимо собі, що один її цвіт дає річно тільки 100 насін. Другого року буде вже з того цвіту 10,000 насін. В третьому році 1,000,000, в четвертому 10,000,000, в сьомому році було б аж 100,000,000,000,000 насін.

Коли приймемо, що один корч кульбаби займає 1 см. землі (направду займає значно більше поверхню), то вже для десятого покоління, що походить з одного насіння кульбаби забракло би місця на нашій планеті. Для десятого покоління одної кульбаби треба було б простору п'ятнадцять разів більшого від поверхні континентів землі.

Але до цього не доходить тому, що не все насіння кульбаби й інших рослин приймається і дає початок новому поколінню.

Те саме можна сказати і про звірат. Обчисліть, наприклад, скільки потомків одної пари морських свинок. За кожним потомком приходиться на світ 8 до 10 молодих. Візьмімо до обчислень менше число 8. Приріст морських свинок йде дуже скоро. Приймемо, що він є що два місяці — отже за один рік 48 свинок. У звірат родиться переважно така сама кількість самців і самок. Отже разом з батьками за один рік є 21 самчик і 25 сам-

ців. На другий рік буде вже 600 самчиків і тільки самців. Якщо всі ті звіратки втрималися при житті і далі так само розмножувалися, то незадовго морські свинки заповнили б цілу земну кулю.

Те саме відноситься і до риби. Ікра селідки складається з 40,000 яєчок, а сета з 1—2 мільйонів.

Ось чому сильні, живі звірат ніколи не вигублять зовсім слабких звірат, хоч би їх поїжарали в якнайбільшій кількостях. Це неможливе й тому, що кожне слабе звірат має таку свою особливу охорону власного життя і роду перед загиністю.

Чи всі звірат борються за місце на землі? Чи нема таких, що живуть спокійно, перед ніким не борються і на нікого не нападають? Чи нпр. борється слон? Кожом може боятися цей 3000-кілевий велетень, що його один зуб довгий на 40 см., а широкіший на 10 см.? Своєю трубою викидає величезні дерева разом з корінням. Кожний напасник, кожне 5-кілевих сикачів. Але слон це одно з найспокійніших звірат. Нікому не шкодить, живе в пущах Африки й Азії, та живе в листям, галузках, траві й корою дерев. Пощо та з ким мав би боротися?

Слона уважають за найменш пильного звіра. За ціле своє життя самця родить найбільше 6 малих. Проте, якби всі ті слони дожили старости й умирали природною смертю, то по обчисленням Дарвіна, з одної слонячої пари по 750 роках було б 19,000,000 слонів.

Уявимо собі, що в якійсь лісі живуть ніким не займані слони, розмножуються й досягають віку 100—150 літ. Їх число беззастанно зростає. Їм робиться тісно, бракує поживи. Умовини життя стають щораз гірші й не всі слони можуть у них вижити. Найслабші вигинуть. Одначе по якомусь часі ситуація поправиться, виросте нова трава, нова пожива. Але число слонів не збільшиться, бо зараз забракне поживи і знову найслабші погинуть.

Справді зі слонами діється інакше. Їх убивають люди. Цей приклад зі слонами показує, що боротьба за життя не можна оминути. Вона йде не тільки між звірами різних родів, як ворона й вуж, вуж і жаба, жаба й муха — але й між представниками того самого роду.

Боротьба за життя — це не лише боротьба кігтями, рогами чи копитами. Це боротьба за поживу, повітря, місце — й інші речі, потрібні до життя. Противники, що беруть участь у боротьбі можуть навіть не бачитися. Що більше: один з них може належати до рослинного, другий до звіринного світу.

В життєвій боротьбі вживають звірат різних способів. Одні борються сильними зубами й гострими кігтями, інших хоронить величезне тіло, сила, або зручність, а ще інших рятує те, що вони дуже маленькі й можуть сховатися в таку щілину, де їх не знайде противник. Одні звірат втикаючи, вдираються на високі дерева, інші підносяться в повітря. Деяких боронять гострі шпильки, інших знову тверда як панцир шкаралуща. Є звірат, що мають в собі отруту. Є й такі, що їх кров унешкодливо діє на отруту.

Всі ці прикмети розділила між ними природа, щоб кожна животина своєю зручністю чи силою могла здобути собі поживу та охоронитися перед противником. При житті втримуються найбільше

до цього способи, найсильніші, найзручніші. Найслабші гинуть — і в цей спосіб природа сама упорядковує життя живих на землі.

Найновіші дослідження вчених кажуть припускати, що ліворукість часто може залежати від переваги лівого ока над правим.

Суперництво між очима людини.

Очі кожної людини працюють з різною силою, причому звичайно переважає праве око. Окулісти подають цікавий і простий досвід, що свідчить про перевагу правого ока над лівим. Треба звернути двоє очей на якийсь віддалений предмет і витягнувши перед отвором очі палець, устатити його так, щоб він закривав даний предмет. Коли тепер примкнемо ліве око, тоді палець і предмет накриваються далі, але як примкнемо праве око, тоді палець пересувається на право.

Протилежно буває, коли в якоїсь особи є сильніше ліве око.

Коли послаблення сили правого ока виступить у дитинстві, тоді така особа, згідно з цією теорією, стає ліворукою. На доказ правдивості цієї теорії, яка вказує на здорове розладдя, як на причину ліворукості, наводить німецький дослідник Ессер при-

клад. Малий хлопчина, віком 3 літ, має через звизліве око закриті довгий час платком. Хлопчина передтим був ліворукий, а його мати надармо намагалася вплинути на дитину, щоб при іді чи забаві вживала прагої руки. Та від часу, коли закрили хлопчині ліве око, дитина сама перестала вживати лівої руки, більше вживала правої. Цікаво, що коли з лівого ока хлопця зняли на кілька тижнів заслонку, хлопчина знову став ліворуким, колиж заложили заслонку на ліве око, він вернувся знову до правої руки.

На підставі цього і подібних прикладів багато дослідників каже, що перевага лівої руки т. зв. „манькуцтво“ залежить не від мозку, але від зору, тому, у цьому випадку така людина краще охоплює поле праці лівим оком, ніж правим оком, яке в ліворуких звичайно слабше.

Батько і мама.

Тета Мелася хоче все і про все знати. Тому випитується Ромчани:

— Скажи мені, хто у вас має ключ від хати?
— Мама...
— А від каси?
— Теж мама...
— А батько не має ні одного ключа?
— Має, але від годинника.

ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН

Історичний роман. Написав Федір Дудко. Літературна бібліотека „Української культури“ ч. 1. Видавництво „Українська культура“. Львів. Ілюстрації М. Бутинича. З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Книжка великої 8-ми, стор. 239. Це перший том повісті, що має назву „Мій Спільний Харидло“.

ЗМІСТ: Серед пенатів (має 13 розділів), На гетьманському бенкеті (8 розділів), Дядько, а небаб (3 розділи), Орел не ловить мух (17 розділів). В тексті 6 малюнків на цілу сторінку. На задній обгорці читаємо отсі слова: „На вивчені події минулого сталимо свої характерні й кумою шляхи до кращого майбутнього. Ювілейне видання. У пам'яті 250-ліття (1687—1937) обрання на гетьманство нашого найбільшого державника, Рого Милости гетьмана Івана Мазепи. Хай ця ювілейна книжка дійде до рук кожного українця!“

Книжка написана з великим розмахом. У ній багато різних історичних документів і описів різних подій на гетьманському дворі. Добре змальований характер Мазепи і його тонка політика.

Ціна \$1.75.

Замовляйте в „Свободі“:

“СВОБОДА”
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В суботу, 15. липня 1939. р. в годині 9. рано помер по тяжкій операції член Тов. ім. Тараса Шевченка, від 376. У. Н. Сокозу.

МИКИТА ХУДИНЦЯ

Померлий походив з с. с. Гринчова, повіт. Гощин, Лемківщини. До У. Н. Сокозу вступив у 31. грудня 1927. року і на того часу був добрим членом аж до смерті. Він був широким і правдивим українцем, ніколи не відмовив жертви на народну справу, а завжди був першим і ще інших заохочував. За це наш відділ 376. буде довго носити на серці смуток і жалю.

Похоронили в смутку жону Юдію і четверо дорослих дітей: Степана, Марію, Пилипа й Івана.

Похорон відбувся 18. липня, в 10. годині рано при великій участі родичів, членів і приятелів. Похоронні витрати 63 роки. Нехай, абила земля Вашингтона, буде йому легка й щаслива пам'ять!

М. Пірус, секр.

ВРЯТУВАЛА ТРОЄ ЛЮДЕЙ.

Пані Елізабет Мейсон з Вашингтону хоч не є знавцем пливання, вивернувшись з то-вариством з човна, кинулася плисти до берега, до которого була: мила, дістала допомогу для трьох людей, що держалися вверненого човна, і виринувала їх від неминучої смерті.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урадові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

ЗАНЕДБАНИ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

доводять до безпотрібного терпіння. Аналіз крові, лучи „Екс“, аналіз сечі, медична екзамінація по низькій ціні забезпечують удачу лікування. Ревматичні стани, „Гей фішер“, астма, каптолі відходою кишків, пішура, залозі і пірх лікується модерними способами. ПОРАДА ЛАРОМ.
DR. DERUNA
128 East 86th St., New York City.
Кожного дня від 10—2. год.
І від 4—9. У неділю від 10—2.
Осібна ждальня для жінок.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ринців, як далеко поза Нью-Йорком. Вразі потреби теле-фокуйте до нас. Обслуговує шпери і ссеса. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удирейкер
заряджує погребам по ціні так низькій, як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ

Стенлі Вуд дивився із зачудуванням на дивну столицю, що отсе простягалась перед ними у тих диких сторонах Африки. Величаві будівлі цієї столиці блистали немов вигадана основа кість. „Що це за столиця?“ — запитав Вуд команданта вазірі. Цей поважно відповів: „Не знаю, пані!“

„Я ніколи в житті не був у тих сторонах“, додав він. „Не знати, чи люди у тій столиці віднесуться до нас приязно, чи вороже?“ — запитав на голос Вуд, хоч знав, що відповіди на це не дістане. Тоді командант Варанджі, як на доброго воїна пристало, завважив: „Ми воїни Тарзана, з воїнами будемо боротися“.

Вуд поклав руку на чорне рамя Варанджі і тепло відповів: „Я знаю, що ви відважні воїни Тарзана і для його приятеля все зробите. Але я не задумую вас ставити на нерівний бій, на отверту смерть. Коли вони приятелі, то я один там буду безпечний. Колиж ні, то нащо нам усім гинути?“

Це не подобалося вірним вазірам і вони протестували, що це не гарно відсилати їх немов боягузів. Але Вуд стояв на своїм і відіслав їх до головного ватажка вазірів, Му-віра. „А коли стрінете Тарзана, розкажіть усе, що бачили, а він уже сам знатиме, що робити“, говорив Вуд на прощання.